

8è Seminari sobre els antecedents i orígens del cinema

LA CONSTRUCCIÓ DE L'ACTUALITAT EN EL CINEMA DELS ORÍGENS

DIA:	Dijous 31 de març i divendres 1 d'abril de 2011
LLOC:	Auditori Narcís de Carreras, La Caixa. Sta. Clara, 9-11 4t pis
ORGANITZA:	Museu del Cinema, Departament de Geografia, Història i H. de l'Art de la Universitat de Girona, i Proyecto del Ministerio de Ciencia e Innovación "La construcción de la actualidad en el cine de los orígenes (1896-1914)" (Codi HAR2009-09356)

Els propers dijous 31 de març i divendres 1 d'abril de 2011, se celebrarà a Girona el **8è Seminari sobre els Antecedents i Orígens del Cinema** sota el títol

El cinema emergeix en un moment clau de desenvolupament de la premsa escrita i de la premsa gràfica i no trigarà gaire a jugar un paper en la creació d'un imaginari de l'actualitat informativa mitjançant les imatges. Malgrat que les imatges d'actualitats no comencen a compilar-se dins un programa fins l'any 1908 gràcies a la Pathé Frères, hi ha en el cinema dels primers temps imatges de successos, visites reals, inauguracions, manifestacions esportives o situacions excepcionals que lliguen la imatge al seu present i porten la imatge cap el territori d'allò que pot ser noticable. En el moment de plantejar la proposta tant ens interessen les imatges que capturen la realitat, com les reconstruccions d'esdeveniments que varen convertir-se en actualitat. La proposta del seminari es centraria en intentar definir aquesta relació entre cinema i actualitat, per veure de quina manera es comença a construir un imaginari informatiu que prefigurava moltes de les qüestions de la futura imatge informativa tant en els noticiaris posteriors, com en el naixement de la televisió. També ens interessa observar el cinema com a espai d'intermedialitat, on es recullen un seguit de formes provinents d'altres àmbits com la fotografia, la pintura, els espectacles populars en les quals la qüestió de l'actualitat començava a prefigurar-se. El nostre marc de treball es situaria entre 1895 i fins 1914, ja que creiem que amb l'esclat de la primera guerra mundial els noticiaris experimentaran un altre desenvolupament. La proposta del seminari és la d'establir una metodologia de reflexió i de recerca al voltant de les actualitats, per acabar veient de quina manera podem parlar o no, també, d'un cert naixement de la imatge documental.

Com en les passades edicions, el Seminari estarà dividit en dues parts que s'aniran alternant. La primera estarà dedicada a la reflexió teòrica sobre el tema central amb diverses ponències de destacats especialistes.

En la segona part, l'objectiu és que diversos investigadors exposin i debatin amb els assistents els resultats de les recerques que estan portant a terme en l'àmbit de precinema i/o cinema dels primers temps.

Des de l'organització del 8è Seminari sobre els Antecedents i Orígens del Cinema us animem a participar-hi i us oferim la **possibilitat de difondre els vostres treballs de recerca a través de la tribuna d'aquest Seminari.**

El procediment per a proposar comunicacions és el següent:

1. LLIURAMENT D'UN RESUM PER A LA SELECCIÓ DE COMUNICACIONS

■ TEMÀTICA:

a) Temàtica específica 8è seminari:

-Aproximacions terminològiques. De què parlem quan parlem d'actualitats, noticiaris o newsreels en l'àmbit del cinema dels primers temps? Com podem definir les imatges que filmen fets contemporanis que formen part del marc d'allò noticable que ha establert la premsa. A partir de quin moment podem començar a parlar de noticiaris?

-Precedents del concepte d'actualitats. El cinema neix com un espai d'intermedialitat que recull treballs procedents d'altres mitjans d'expressió. Des d'aquesta perspectiva ens interessa veure com el concepte d'actualitat estava present en els espectacles de llanterna màgica, els panorames, les revistes il·lustrades, les vinyetes gràfiques o com esdevé clau per a la construcció de l'imaginari dels Museus de Cera.

-Límits de la noció d'actualitat. L'adscripció de la imatge fílmica a allò real no només passa per la recerca de l'actualitat, sinó cap a la construcció d'un imaginari turístic o cap a la documentació del món industrial. Tenint en compte aquestes premisses ens interessaria definir quins són els límits de l'actualitat. Què és considera esdeveniment? Quan un esdeveniment encara es manté actual a començaments de segle?

-Models del cinema d'actualitats: pel·lícules de successos reals, visites reials, inauguracions, manifestacions de la moda, festes populars i manifestacions esportives. Hem de considerar que l'àmbit de les filmacions d'esports tenen una importància clau en el desenvolupament de la imatge de l'esdeveniment i la posterior configuració del directe televisiu, en el cinema dels primers temps són molt freqüents les filmacions de combats de boxa.

-L'actualitat reconstruïda. Veure com es reconstrueixen determinades actualitats. Com s'articula la posada en escena, quins elements documenten una veritat i quins són fictivals. El paper dels explicadors en l'explicació dels fets noticiables.

-Relacions imatge i premsa escrita. Establir un pont entre allò que mostren les imatges i allò que explica la premsa escrita de l'època. Anàlisi del desenvolupament del cinema com a informació des de la perspectiva de la història de la premsa.

-La posició de la càmera davant l'esdeveniment.- Punts de vista de la càmera i la posada en escena davant visites reials i manifestacions de poder. Quan arriba la càmera després que s'hagi produït un succés? Com es roden amb més d'una càmera determinats espectacles esportius? Personatges històrics que creuen en el poder de la càmera i que volen ser filmats per poder augmentar la seva fama i personatges històrics que no creuen en el poder de la càmera.

-Contextos de recepció. De quina manera es reben les actualitats en els espectacles cinematogràfics de l'època? Existeix una relació entre la creença de l'espectador i la hipotètica "veritat" de les imatges? Quina és temporalitat des de la que es difon una actualitat? Hi ha

successos o esdeveniments que es poden veure l'endemà ja que són revelats i mostrats ràpidament? Relacionar la temporalitat del cinema dels primers temps amb la recerca del directe que durà a terme, posteriorment, la televisió.

-Què falta en el cinema d'actualitats? Les imatges construeixen una realitat molt determinada per una sèrie de factors ideològics –raça, poder, colonialisme, masclisme, etc-. Quins fets històrics no són mostrats? Què és el que queda fora de camp de les actualitats? Censura política i actualitat.

-Els noticiaris regulars. El Noticiari de la Pathé Frères comença a projectar-se de forma regular a partir de 1908. Estudiar el seu model i la seva recepció en el context de l'exhibició de l'època.

-Reutilització d'actualitats de l'època en els films de muntatge. Pel·lícules com "La caiguda de la dinastia Romanov" (Esfir Shub, 1927) o "Paris 1900" (Nicole Vedrès, 1948) són films de muntatge a partir de les actualitats anteriors a 1914. Estudiar quin sentit tenen les imatges en els documentals de compilació que parteixen de l'època estudiada.

b) Temàtica general: Presentació de treballs en curs sobre precinema o cinema fins 1915.

- **EXTENSIÓ:** Resum de la comunicació en 60 línies màxim on consti l'estat de la qüestió que es planteja, les fonts bibliogràfiques de referència, les fonts documentals primàries, secundàries o inèdites de la investigació i la novetat de l'aportació
- **TERMINI LLIURAMENT: 31 d'octubre de 2010**
- **INFORMACIÓ ADDICIONAL AUTOR:** Nom, adreça, telèfon, e-mail
- **FORMA DE LLIURAMENT:** E-mail: institutestudis@museudelcinema.cat

El Comitè Científic assessor del seminari, - integrat per Àngel Quintana (UdG), Romà Gubern (UAB), Palmira González (UB), J.E. Monerde (UB), J.M. Minguet (UAB), Sandro Machetti (UdL), Luis Alonso (U. Rey Juan Carlos), Bernardo Riego (U de Cantabria), Mariona Bruzzo (Fimoteca de Catalunya), F. Javier Frutos (U. de Salamanca), Daniel Sánchez Salas (Proyecto del Ministerio de Ciencia e Innovación "La construcción de la actualidad en el cine de los orígenes 1896-1914") i Jordi Pons (Museu del Cinema)- avaluarà les comunicacions i donarà a conèixer individualment cada admissió o exclusió, abans del **20 de novembre de 2010**

2. REQUISITS FORMALS DE LES COMUNICACIONS ACCEPTADES:

- **EXTENSIÓ MÀXIMA.** a) *Temàtica 8è seminari:* 10 fulls (18.000 caràcters amb espais)
b) *Temàtica general:* 5 fulls (9.000 caràcters amb espais)
- **IDIOMES:** Català, castellà o anglès
(Hi haurà servei de traducció simultània durant les sessions del seminari)
- **IL·LUSTRACIONS:** Sobre suport digital, un màxim de 6 imatges per a temàtica A, i de 3 imatges per a temàtica B.
- **TERMINI DE LLIURAMENT: 28 de febrer de 2011**

- **FORMA DE LLIURAMENT:** convenientment corregida, per e-mail institutestudis@museudelcinema.cat

- **INFORMACIÓ ADDICIONAL:**
 - Nom, adreça, telèfon, e-mail
 - Breu currículum de l'autor (5 línies) i breu resum del contingut del text (5 línies)
 - Material necessari per a l'exposició pública de la comunicació

Les comunicacions presentades durant la vuitena edició del seminari seran publicades en suport paper, juntament amb les ponències, en el transcurs de l'any 2012, sempre i quan hagin estat defensades per l'autor durant el seminari. Tanmateix el Comitè Científic assessor es reserva el dret de publicar dins del volum que recull les actes del seminari la totalitat o una sinopsi – redactada pel mateix autor- de les comunicacions presentades, i en aquest darrer cas, disposar el text íntegre al web de l'Institut d'Estudis del Museu del Cinema, per a consulta i amb possibilitat de reproducció.

Per a qualsevol consulta sobre el Seminari, podeu adreçar-vos a:

Montserrat Puigdevall
Institut d'Estudis del Museu del Cinema
c/ Sèquia, 1 17001 Girona
Tel: 972 412 777 - Fax: 972 413 047
E-mail: institutestudis@museudelcinema.cat

Una cordial salutació,

Jordi Pons
Director del Museu del Cinema

Àngel Quintana
Professor de Teoria i Història del Cinema de la Universitat de Girona

Girona, 24 de juliol de 2010